

Belgie

Nejpozoruhodnějším rysem zájmového období (od 1. prosince do 8. března) byl mimořádně silný teplotní kontrast v únoru. Druhý únorový týden byl jedním z nejchladnějších od roku 1979, i když zřídka teploty klesly pod $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$. Třetí a čtvrtý týden patřily mezi nejteplejší. Jinak kolísaly teploty kolem průměru, což v celkovém součtu vedlo k mírně nadprůměrným hodnotám. Kumulativní srážky byly také nadprůměrné, podobně jako v loňském roce. Druhá polovina února a začátek března 2020 byly hodně deštivé, letos však byly podstatně sušší než obvykle. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Únorová vlna chladného počasí nezpůsobila významné škody, a to díky sněhové pokrývce. To také omezilo potenciální tlak škůdců a zlepšilo strukturu těžkých jílovitých půd. Následně teplé a relativně suché počasí podpořilo opětovný růst a umožnilo zemědělcům aplikovat první dusíkatá hnojiva. Polní přípravy výsevu jarních plodin začaly dobře. Někteří zemědělci již začali se setím cukrové řepy a brambor.

Bělorusko

Teploty se v prosinci a na začátku ledna pohybovaly převážně nad dlouhodobým průměrem. Vlny chladného počasí během druhé lednové a prvních dvou únorových dekád přinesly teploty s minimálními teplotami pod $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Vše proběhlo bez vážného dopadu na zimní obiloviny. Během poslední únorové dekády teploty vzrostly na nadprůměrné hodnoty. Kumulativní srážky od začátku zimy byly výrazně nadprůměrné, s výjimkou Vitebsku a severní části regionu Grodno, kde se pohybovaly kolem průměru. Úroveň vlhkosti půdy je pro začátek opětovného růstu plodin dostatečná. Zimní podmínky byly pro ozimé plodiny obecně příznivé.

Bosna a Hercegovina

Data nejsou dostupná.

Bulharsko

Zima byla charakteristická mírnými povětrnostními podmínkami s průměrnými teplotami vzduchu, které překračovaly dlouhodobý průměr o $2\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $4\text{ }^{\circ}\text{C}$. V polovině ledna a v polovině února došlo pouze ke dvěma vlnám chladného počasí, v únoru s nižšími teplotami. Minimální hodnoty během druhé vlny chladného počasí neklesly pod $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Kumulace srážek byla výrazně nadprůměrná (regionálně v jižním a východním Bulharsku dokonce o více než 80 %). Nejvyšší kumulace srážek byly zaznamenány v jižním a jihovýchodním Bulharsku, kde kumulace dosáhly více než 200 mm. Většina zimních srážek napadla v lednu, zatímco únor byl v porovnání s průměrem suchý. Mírné zimní teploty přispěly u ozimých obilovin k nedostatečné odolnosti vůči mrazu. V důsledku toho mohlo dojít k druhému poškození mrazem během druhé vlny chladného počasí v polovině února, zejména v oblastech Yuzhen Tzentralen a Yugozapaden. Celkově lze říci, že zimní plodiny jsou díky mírné zimě ve fenologickém vývoji pokročilé a jsou obecně v dobrém stavu.

Černá Hora

Data nejsou dostupná.

Česká republika

Prosinec a první lednová dekáda se vyznačovaly mírnými povětrnostními podmínkami, zejména ve východních oblastech České republiky, kde se průměrné teploty pohybovaly o $2\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $3\text{ }^{\circ}\text{C}$ nad dlouhodobým průměrem. Chladná období v druhé lednové dekadě a prvních dvou únorových dekádách přinesla minimální teploty dosahující v ČR $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Od poslední únorové dekády jsou zaznamenávány v porovnání s průměrem vyšší teploty. Navzdory náhlým velkým poklesům teploty nenaznačují modelové výsledky žádné významné poškození zimních obilovin mrazem, a to díky ochranné sněhové pokrývce. Kumulativní srážky během zájmového období překročily ve východních Čechách dlouhodobý průměr, zatímco v ostatních regionech byly průměrné a poskytovaly přiměřené vlhkostní podmínky na začátek vegetačního období.

Dánsko

Zimní teploty byly až na výjimku dvou chladných období nadprůměrné. V polovině ledna bylo zaznamenáno 5 chladnějších dnů. Výraznější chladné období trvalo od posledního lednového týdne do druhého únorového týdne, kdy minimální teploty dosáhly $-13\text{ }^{\circ}\text{C}$. I přes tohle extrémně chladné únorové počasí zůstaly zimní plodiny v dobrém stavu, protože sníh přítomný na většině míst poskytoval ochranu před poškozením mrazem. Srážky byly téměř průměrné nebo nadprůměrné, i když v severních oblastech Dánska bylo zaznamenáno méně deště než obvykle, zejména během února.

Francie

Zima byla deštivá. Oproti dlouhodobému průměru napadlo o 30 až 50 % více srážek. Koncem ledna byla na jihozápadě zaznamenána bouřka, po které následovaly povodně (Akvitánie). První polovina února byla chladnější než obvykle. Objevovalo se sněžení. Druhá polovina února byla výjimečně teplá a suchá. V průběhu zájmového období se podmínky pro ozimé plodiny kvůli vlhkým podmínkám a mrazovým teplotám zhoršily. Následkem jsou - na některých polích v závislosti na lokálních podmínkách - poškozené listy rostlin. V celostátním měřítku se očekávají pouze omezené dopady na výnosy. Původně chladný a poté suchý únor přispěl k udržení nízkého tlaku chorob. Porosty řepky však byly ovlivněny hned několika negativními faktory, kvůli kterým je rekordní výnos nepravděpodobný: sucho při setí na podzim, listy mírně zasažené mrazem v únoru a mírné teploty pozorované od poloviny února, které přispěly k velkému výskytu škůdců.

Chorvatsko

Během zimy byly v Chorvatsku zaznamenány vyšší teploty než obvykle. Teploty se pohybovaly mezi $1\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $4\text{ }^{\circ}\text{C}$ nad dlouhodobým průměrem. Minimální teploty během výskytu chladného počasí v polovině února neklesly pod $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Druhá polovina února byla charakteristická neobvykle teplým počasím s maximálními teplotami přesahujícími dokonce $20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Kumulace srážek byly ve východním Chorvatsku mírně nad sezónními hodnotami. Podstatně vlhčí podmínky, než jsou obvyklé, byly zaznamenány v jadranské části Chorvatska, přičemž kumulace v regionech přesahovala 400 mm. Celkově lze říci, že zimní plodiny jsou díky mírné zimě ve fenologickém vývoji pokročilé a jsou obecně v dobrém stavu.

Itálie

Prosincové a lednové teploty byly nadprůměrné ($<2\text{ }^{\circ}\text{C}$). V únoru se teploty dále zvyšovaly a anomálie vyústily v porovnání s dlouhodobým průměrem mezi $+2\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $+4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Zimní srážky (prosinec až únor) byly hojné. V severních, středních a jihozápadních oblastech napadl více než dvojnásobek průměrných srážek. Více než 500 mm srážek bylo naměřeno v Lombardii, Emilii Romagně, Toscaně, Friuli Venezia Giulia a částech Lazia a Kampánie. Regiony podél pobřeží Jaderského moře (Marche, Abruzzo, Puglia) zaznamenaly pouze mírný přebytek srážek. Naopak suchá zima byla na Sicílii, kde lokálně napadla pouze polovina průměrného množství srážek. Zimní plodiny těžily ze zimních povětrnostních podmínek, což způsobilo dřívější objevení porostu. V tuto chvíli není hlášen žádný tlak škůdců nebo chorob, jak by se dalo vzhledem k mírným zimním povětrnostním podmínkám očekávat.

Litva

V prosinci a lednu převládaly mírné teploty. V únoru, v průběhu chladného období, klesly minimální teploty na $-24\text{ }^{\circ}\text{C}$. Únor byl chladný. Minimální teploty se několik dní (od 7. února do 18. února) držely blízko $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Simulace nezjistily poškození způsobené mrazem. Sněhová pokrývka pomohla chránit úrodu. Během poslední únorové dekády a začátkem března teploty vzrostly. Obnovený růst po zimě ještě nezačal. Během zájmového období napadlo podprůměrné množství srážek, ačkoli tání sněhu by mělo na začátku sezóny zajistit dostatečný přísun vody.

Lucembursko

Data nejsou dostupná.

Maďarsko

Podzimní setí (hl. pšenice ozimé) zpozdil déšť. Díky velmi mírným zimním podmínkám plodiny dohnaly růst a fenologický vývoj. Celkově jsou nyní ozimy v dobrém stavu. Množství srážek se během zájmového období (1. prosince - 8. března) blížilo průměru. Teploty byly převážně nadprůměrné. Mrazivé období v polovině února snížilo možnost potenciálního výskytu škůdců. Únor byl obzvláště suchý, zejména v jihozápadních částech země. Deficit půdní vlhkosti není v této rané fázi vývoje ozimých plodin kritický.

Moldávie

Data nejsou dostupná.

Německo

Zimní měsíce byly nadprůměrně teplé. K nadprůměrným teplotním sumám přispěly hlavně mírné teploty na konci února, které následovaly po výrazně studené teplotní vlně. Tato studená vlna byla doprovázena rozsáhlým sněžením, které chránilo plodiny před silným poškozením mrazem. Následné tání v důsledku výrazného oteplení pomohlo obnovit půdní vlhkost. Teplotní rozdíly se během několika dnů pohybovaly kolem 35 °C. Počet chladných dnů (s minimální teplotou <0 °C) byl během této zimy podprůměrný. Průměrné teploty se pohybovaly jen mírně nad dlouhodobým průměrem, což učinilo letošní zimu jednoznačně chladnější než v letech 2019 a 2020. Kumulace srážek se od prosince do února blížila průměru, s určitým přebytkem zaznamenaným podél francouzských hranic, Hesenska a v některých sušších oblastech v jižním Bayernu a ve středním Německu. Zimní plodiny jsou v dobrém stavu. Začíná setí ječmene jarního.

Nizozemsko

Nejpozoruhodnějším rysem zájmového období (od 1. prosince do 8. března) byl mimořádně silný teplotní kontrast v únoru. Druhý únorový týden byl jedním z nejchladnějších od roku 1979, i když zřídka teploty klesly pod -12 °C. Třetí a čtvrtý týden patřily mezi nejteplejší. Jinak kolísaly teploty kolem průměru, což v celkovém součtu vedlo k mírně nadprůměrným hodnotám. Kumulativní srážky byly také nadprůměrné, podobně jako v loňském roce. Druhá polovina února a začátek března 2020 byly hodně deštivé, letos však byly podstatně sušší než obvykle. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Únorová vlna chladného počasí nezpůsobila významné škody, a to díky sněhové pokrývce. To také omezilo potenciální tlak škůdců a zlepšilo strukturu těžkých jílovitých půd. Následně teplé a relativně suché počasí podpořilo opětovný růst a umožnilo zemědělcům aplikovat první dusíkatá hnojiva. Polní přípravy výsevu jarních plodin začaly dobře. Někteří zemědělci již začali se setím cukrové řepy a brambor.

Polsko

V prosinec a první lednové dekádě byly v porovnání s dlouhodobým průměrem naměřeny vyšší teploty. Během druhé lednové dekády se počasí změnilo a zemi zasáhla první chladná vlna. Lokálně teploty klesly až na -20 °C. Po krátkém oteplení pak přetrvávaly do poloviny února v porovnání s průměrem výrazně chladnější teploty (s teplotními minimy pod -10 °C). Poslední únorová dekáda byla mimořádně teplá s teplotními maximy přesahujícími 20 °C. Na většině území předcházelo chladnému lednovému a únorovému období sněžení, které zajišťovalo dostatečnou sněhovou pokrývku a zabraňovalo vážnému poškození rostlin. Kumulativní srážky byly během zájmového období průměrné, s výjimkou severovýchodních a východních oblastí, kde byly výrazně nadprůměrné, což vedlo k doplnění odpovídající úrovně vlhkosti půdy v celé zemi. Ozimé plodiny mají dobré podmínky. Teplý a vlhký podzim však zvýšil tlak plísňových chorob.

Rakousko

Prosinec a první lednová dekáda se vyznačovaly mírnými povětrnostními podmínkami. Chladná období v druhé lednové dekádě a prvních dvou únorových dekádách přinesla minimální teploty dosahující ve východním Rakousku -10°C. Od poslední únorové dekády jsou zaznamenávány v porovnání s průměrem vyšší teploty. Navzdory náhlým velkým poklesům teploty nenaznačují modelové výsledky žádné významné poškození zimních obilovin mrazem, a to díky ochranné sněhové pokrývce. Kumulativní srážky během zájmového období překročily v jižním Rakousku dlouhodobý průměr, zatímco v ostatních regionech byly průměrné a poskytovaly přiměřené vlhkostní podmínky na začátku vegetačního období.

Rumunsko

Rumunsko zažilo teplou zimu. V průměru se teploty pohybovaly mezi 2°C až 4°C nad dlouhodobým průměrem. Mírnou zimu přerušilo chladné počasí, které se objevilo v polovině ledna a v polovině února. Minimální zaznamenané teploty během těchto období zůstaly nad -15°C, s výjimkou Nord-Est, kde teploty klesly pod tuto hranici. Se srážkami kumulovanými nad 150 mm (regionálně nad 250 mm) byla zima vlhčí než obvykle na jihu, jihozápadě a severozápadě země, zatímco ve střední a severovýchodní části země byly normální nebo jen o něco vlhčí podmínky než obvykle s kumulací menší než 100 mm. Přestože byla zima jako celek v jižním Rumunsku vlhčí než obvykle, únor byl v jižním Rumunsku podstatně sušší než obvykle. V kombinaci s vyššími teplotami na konci února tyto podmínky začaly snižovat vlhkost v horní vrstvě půdy. Druhá únorová vlna chladného počasí mohla způsobit lokální poškození zimních obilovin, zejména ve středním a severním Rumunsku. Zimní plodiny jsou obecně v dobrém stavu. Obsah půdní vody je v současné době příznivý.

Řecko

Data nejsou dostupná.

Slovensko

Prosinec a první lednová dekáda se vyznačovaly mírnými povětrnostními podmínkami. Průměrné teploty se pohybovaly o 2°C až 3°C nad dlouhodobým průměrem. Chladná období v druhé lednové dekádě a prvních dvou únorových dekádách přinesla minimální teploty dosahující na Slovensku -20°C. Od poslední únorové dekády jsou zaznamenávány v porovnání s průměrem vyšší teploty. Navzdory náhlým velkým poklesům teploty nenaznačují modelové výsledky žádné významné poškození zimních obilovin mrazem, a to díky ochranné sněhové pokrývce. Kumulativní srážky během zájmového období překročily dlouhodobý průměr.

Slovinsko

Během zimy byly ve Slovinsku zaznamenány vyšší teploty než obvykle. Teploty se pohybovaly mezi 1 °C až 4 °C nad dlouhodobým průměrem. Minimální teploty během výskytu chladného počasí v polovině února neklesly pod -15 °C. Druhá polovina února byla charakteristická neobvykle teplým počasím s maximálními teplotami přesahujícími dokonce 20 °C. Kumulace srážek byly ve východním Slovinsku mírně nad sezónními hodnotami. Podstatně vlhčí podmínky, než jsou obvyklé, byly zaznamenány v západním Slovinsku, přičemž kumulace v regionech přesahovala 400 mm. Celkově lze říci, že zimní plodiny jsou díky mírné zimě ve fenologickém vývoji pokročilé a jsou obecně v dobrém stavu.

Srbsko

Data nejsou dostupná.

Švýcarsko

Data nejsou dostupná.

Turecko

Data nejsou dostupná.

Ukrajina

Úhrny srážek, které napadly v průběhu zájmového období, byly průměrné. Teploty se do 15. ledna také pohybovaly kolem průměru, od té doby kolísaly. V polovině ledna bylo zaznamenáno chladné počasí s minimálními teplotami dosahujícími -20 °C. Po této chladné vlně následovaly mírnější teploty, přerušené další vlnou chladného počasí kolem poloviny února. Většina sněhové pokrývky již roztála. Výjimkou jsou nejsevernější oblasti. Negativní dopady nízkých teplot na oziminy se většinou týkaly jižních oblastí, kde plodiny nebyly v lednu pokryty sněhem. V jihovýchodní oblasti, kde byl začátek sezóny u ozimé pšenice mírně suchý, byla půdní vlhkost znovu doplněna. Na jihozápadě byl zaznamenán značný přebytek deště. Současné mírné teploty jsou příznivé pro obnovení růstu zimních plodin. Na jihu začal výsev obilovin.



Zdroj:

Texty vznikají na základě zprávy Evropské komise a JRC (Joint Research Centre)

Texty vznikají díky podpoře mezinárodního projektu DriDanube, který je spolufinancován Evropskou unií (ERDF, IPA)

